

ATUR I SALARIS EN L'ECONOMIA ESPANYOLA

Introducció

Analitzant les dades dels últims anys s'observa que, tot i que la taxa d'atur ha estat en una contínua baixada des del seu màxim en 2013, el creixement dels salaris es troba en un nivell més baix que abans de la crisi financera.

Objectiu

Determinar empíricament quins factors i en quina mesura van contribuir a la taxa de creixement dels salaris nominals per hora a Espanya en el període comprés entre 2002:01-2020:03.

Metodologia

$$(1) \text{CSalaris}_t = \beta_1 + \beta_2 \cdot \text{Atur}_t + \beta_3 \cdot \text{InflEsp}_{t-4} + \beta_4 \cdot \text{CProduct}_t + u_t$$

$$(2) \text{CSalaris}_t = \beta_1 + \beta_2 \cdot \text{Atur}_t + \beta_3 \cdot \text{InflEsp}_{t-4} + \beta_4 \cdot \text{CProduct}_t + \beta_5 \cdot \text{VarImp}_t + u_t$$

• Variable dependent:

◦ CSalaris : Taxa de creixement dels salaris nominals per hora

• Variables independents:

◦ Atur : Taxa d'atur

◦ InflEsp : Inflació esperada sobre els preus (retardada 4 períodes)

◦ CProduct : Taxa de creixement de la productivitat laboral per hora

◦ VarImp : Taxa de creixement de les importacions en relació al PIB

on u_t segueix un model autoregressiu d'ordre 4

- Estimem (1) i (2) amb el mètode de Cochrane-Orcutt amb 4 retards

Resultats

$$(1) \text{CSalaris}_t = 4,798^{***} - 0,2034 \cdot \text{Atur}_t^{***} + 0,3044 \cdot \text{InflEsp}_{t-4}^{**} + 0,2401 \cdot \text{CProduct}_t^{**}$$

(0,8668)

(0,0423)

(0,1421)

(0,11)

***: Coeficient significatiu a l'1%

** : Coeficient significatiu al 5%

* : Coeficient significatiu al 10%

$$(2) \text{CSalaris}_t = 4,790^{***} - 0,2004 \cdot \text{Atur}_t^{**} + 0,3274 \cdot \text{InflEsp}_{t-4}^{**} + 0,1981 \cdot \text{CProduct}_t^{*} - 0,041 \cdot \text{VarImp}_t^{**}$$

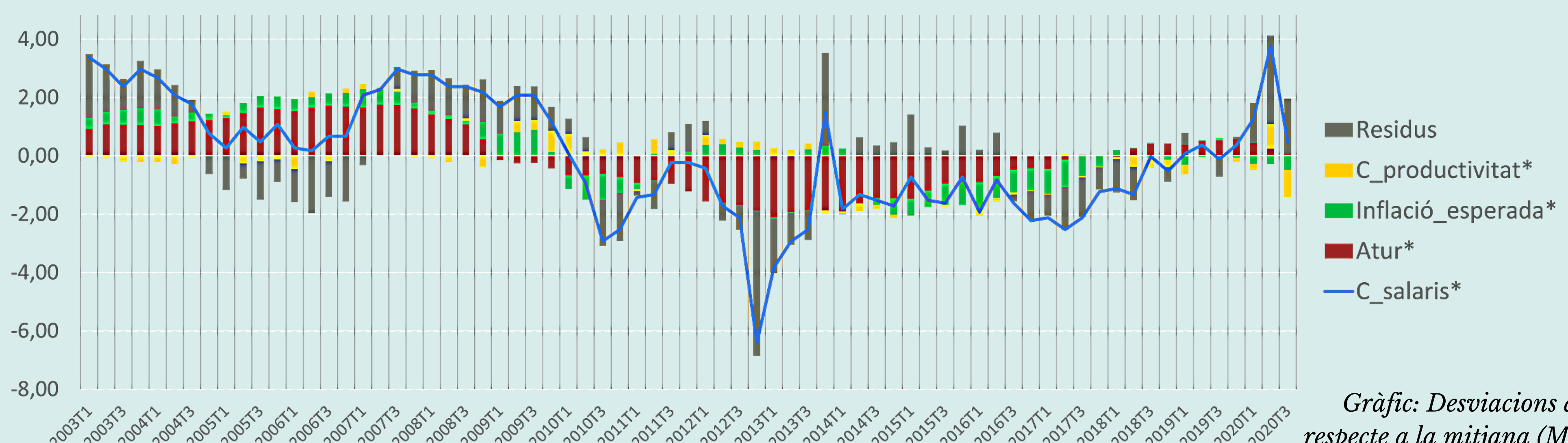
(0,7168)

(0,0340)

(0,1284)

(0,1109)

(0,0179)

Conclusions

Sobre les estimacions:

pp: Punts percentuals

- Podem afirmar que la variable atur té un impacte negatiu sobre el creixement dels salaris nominals, de forma que **un augment d'1 punt percentual en la taxa d'atur** redueix el creixement salarial en 0,20 pp.
- En quant a la productivitat i les expectatives d'inflació, tenen un efecte positiu sobre el creixement dels salaris nominals. No obstant, un **increment d'1 pp en les expectatives d'inflació** provocaria un augment entre 0,30-0,33 pp en el creixement dels salaris, mentre que un **augment d'1 pp en el creixement de la productivitat laboral** té un pes inferior, entre 0,20-0,24 pp.
- L'**augment de les importacions sobre el PIB en 1 pp** respecte la proporció de les importacions sobre el PIB de 2 anys enrere, redueix el creixement salarial en 0,04 pp. La raó és que hi ha sectors que no poden fer cara a la competència en preus d'altres països, fet que redueix la demanda dels seus productes i es tradueix en una reducció dels salaris.

Sobre el gràfic:

- La **taxa d'atur** és el factor dominant que frena el creixement salarial, ja que com més alta és l'oferta de treball, menys poder de negociació tenen els treballadors en la negociació dels seus salaris. La taxa d'atur limita els salaris principalment entre els anys 2003-2008 i 2010-2015, mentre que partir del 2015 el seu pes es comença a reduir gradualment.
- La **inflació esperada** impulsa els salaris nominals en la negociació col·lectiva i va ser una influència clau sobre el creixement dels salaris a Espanya, sobretot durant el període de recuperació econòmica del 2014 al 2017.
- L'aportació de la **productivitat laboral** és reduïda, tot i que el seu comportament contra-cíclic que augmenta durant les recessions i es modera durant els períodes d'expansió, va ser beneficiós durant les recessions provocades per la crisi financera i la crisi sanitària de la Covid-19.

Bibliografia

Cuadrado, P., i Tagliati, F. (2018, octubre). La moderación salarial en España y en la UEM. *Butlletí Econòmic* 4/2018. Banc d'Espanya.

Lian, W., i Hilgenstock, B. (2017, octubre). Recent Wage Dynamics in Advanced Economies. *World Economic Outlook*, octubre, 73-116. Fons Monetari Internacional.